

BLÅST

Jag kom att tänka på en blåsig segling för länge sen när vi drabbades av ett hiskligt väder i somras och faktiskt var inblåsta under en period.

Jag och familjen hade seglat till svärföräldrarnas ställe nära Mörkö i Stockholms södra skärgård. Plötsligt en dag började det blåsa så att grenar flög av träden och tvätten försvann från klädstrucken. Jag blev lite orolig för min nya båt och gick ned till stranden där hon låg på svaj. Precis när jag kom fram gick bojkättingen av. Båten anade sin nyvunna frihet och lade sig på slör och forsade iväg mot nya djärva mål. Hon kom dock inte längre än till en vassrugge några hundra meter längre bort, där vi lyckades hämta henne när vinden hade lugnat sig lite.

Stormbyn övergick snart till kuling, men den höll i sig flera dagar och det kändes inte så bra att segla de 60 distansminuterna hem med två småbarn. Vi måste emellertid tillbaka och till slut bestämde vi att segla, fast utan barn. Dem tog svärföräldrarna hand om.

Eftersom vi skulle ta hela etappen på en dag startade vi vid femtiden i inte alltför avskräckande väder. Vi rodde ut i jollen till båten som låg för dubbla ankare och satte segel. Den ende som vinkade av oss var svärfar som satt på bryggan och tog dagens första cigarett.

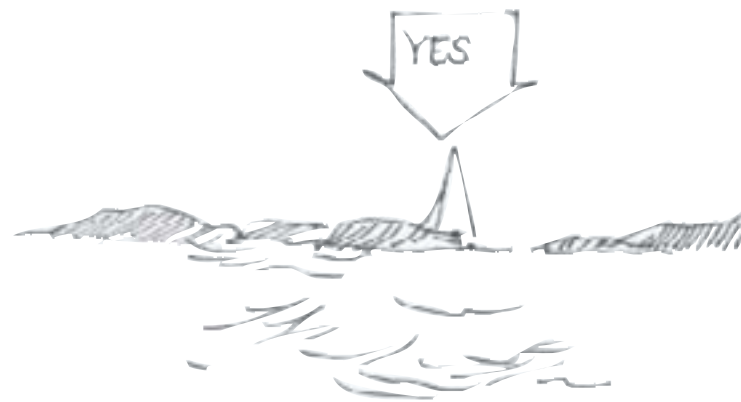
Vi seglade söderut i en ganska rivig västvind men redan efter en halvtimme gav ena skoträttan till fockskotet upp, så vi tog ned focken och klarade oss utmärkt med bara storen. En intressant iakttagelse är att det för trettio år var självklart att vid hårt väder segla för bara storen. Att segla för focken enbart var inte att tänka på. Naturligtvis

har det att göra med att man förr hade små fockar som på Folkbåten men också att teorin om segling såg annorlunda ut. Man såg focken som ett hjälpsegel i motsats till senare då man började inse att storseglet snarare var till för att styra fockens luftflöde på ett gynnsammare sätt.

Det började bli frukostdags så jag kröp ner i kajutan och började breda mackor och göra te. Det var ingen sjö att tala om ännu, men typiskt nog blev jag lite sjösjuk därnere när jag inte hade horisonten i sikte. Frukosten gick i alla fall ner och kom inte upp igen. Vi började långsamt vänja oss vid att vara uppe så tidigt och vid den svala och blåsiga morgonen. Seglingen var annars okomplicerad med vinden från sidan, men hon var rejält tung på rodret.

När vi passerat Fifång började vi se alltmer obruten horisont. Sjön växte och blev mer havsliknande. Vi kunde dock rätt snart släcka på skoten och fick akterlig vind. Det gick undan som bara attan och några gånger såg det ut som om släpjollen skulle lägga sig på akterdäck när sjöarna tog tag i det lilla skalet. Det var det ena problemet. Det andra var att dumt nog hade jag inte tagit ut någon kompasskurs mot inloppet till Herrhamraleden. Nu var det så dags och jag måste dessutom passa så att vi inte gippade. Vi spanade bort mot det ställe där Herrhamraleden borde ligga men kände inte igen oss och vi närmade oss betydligt fortare än önskvärt. Bakom oss jagades vi av den lilla släpjollen. Efter ett tag såg vi dock en annan segelbåt som uppenbarligen skulle samma väg så jag hängde tacksamt på och

var snart inne i den skyddade leden. Det var första gången jag hade upplevt så hög sjö så det var en stor lättnad att komma i sjölä.

Nu återstod bara resten d.v.s. Mysingen och Nämndöfjärden. Vi

försade fram i en farlig fart och solen började värma gott. Den västliga vinden stod sig. Lunchen serverades i sittbrunnen och smakade utmärkt, kryddad av lättnaden att ha angöringen av Herrhamraleden bakom oss. Vi insåg att de där hemma undrade hur det gått så vi ringde och talade om att allt var OK.

Fast på 70-talet var det inte så enkelt. Först måste vi räkna ut var man skulle kunna hitta en telefon och sen lade vi om kursen och seglade till Ornö, där det låg en lotsstation. Vi ankrade upp och Kerstin rodde in och för att se om det gick att låna en telefon. Efter en 20 minuter kom

hon tillbaka så vi kunde segla vidare. Det hela gick nog på mindre än en timme.

Snart var vi framme i Dalarö och nu började vi få sällskap av andra båtar på vår seglats allt eftersom dagen framskred. På Nämndöfjärden satte vi focken eftersom vinden mojnade en del. Jag kom på att man kunde klara sig med en skoträtta om man drog skotet över till lovarts winchen. När jag passerat Grönö fyr känns det som att vara nästan hemma men i verkligheten återstår ofta ett par timmars segling.

Men det märkliga är att ett par timmar går väldigt fort

på en segelbåt trots att det egentligen inte går mer än i promenadtakt. Det beror väl på att man alltid har en massa att göra hela tiden om man seglar någorlunda ambitiöst. Jämför med att köra bil på motorväg; det går jättefort men man har inget att göra utom att styra och hålla farten (om man inte har farthållare) och man tittar på klockan var femte minut.

I vilket fall kunde vi angöra Djurö vid sextiden och fixa lite middag och avnjuta en barnfri kväll. Räknar man bort tiden det tog att ringa hade vi en genomsnittsfart på fem knop, vilket är bra för sådan båt som vår. Men trött blev man så det förslog och sov ovaggad till nästa morgon då barnen levererades.

Klas Jonsäter (text och illustrationer)

